

"אלה שיהיה"
 כ"ק ב'
 א"ה ק"כ

לחיות עם סיבות

פעם אחת היה הבעל שם טוב בק"ק נעמרוב, והיה הולך מבית גדול לבית קטן עד שתעה למרתף, ונכנס למרתף וציווה לבדוק המזוזות. שאל אותו איש אחד: ואם יתעה איזה אדם, יתלה תיכף באיזה דבר? שמא מקרה הוא!

השיב לו הבעל שם טוב: אצלי אין מקרה! ומזה יאמין כל אדם שכל דבר בא בהשגחה, ולא יתלה במקרה ח"ו.

שבחי הבעש"ט עמי קלא

וכל מה שמזמין לו ה' יתברך בכל יום צריך להעמיק ולהגדיל מחשבתו בזה, כדי להבין רמזותיו של ה' יתברך. אך ההגדלות השכל בזה צריך להיות במידה, שלא יצא מגבול הקדושה, רק לפי שכל אנושי שלו כן יגדיל המחשבה בזה, וכן לא יסתכל למעלה ממדרגתו כי "במופלא ממך אל תדרוש".

"אלה שיהיה" כ"ק ב' א"ה ק"כ

להלן מספר עצות, שבשימוש כנה בכחן לסנן הרבה ממחשבות השטות והפירושים המסולפים:

א. לעולם אין לעשות מן הרמז עיקר. הרבי מליובאוויטש מבאר שהעיסוק בגימטריאות הוא טוב ומועיל, כאשר הן באות לתת טוב טעם למה שנלמד בדרכי הלימוד המקובלות – "פרפראות לחכמה"^א. לעומת זאת, אין לחדש עניין כלשהו רק על סמך גימטריה.

כך הוא גם באשר לרמזים מן השמים, הבאים רק לכוון את רגלינו בדרכי התורה והמצוות המסורים לנו זה מכבר. כל רמז הנדמה כסותר דברי תורה ח"ו אינו אלא מחשבת שטות, שלא ה' שלח אלינו – אלא מתוך המקומות הבלתי מתוקנים שבנפשנו יצאה.

ב. "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו"^ב. ה' טוב ומיטיב לכל בריותיו, וחושב תמיד רק טוב על ישראל בכלל ועל כל אדם בפרט. ישנם חולי נפש, הרגילים לראות בכל עלה נידף רמז לרעה הקרבה ובאה. אנשים הלוקים במחלה זו, גם אם באופן קל שאינו ניכר כלפי חוץ, עשויים לגלות את עבודת פענוח הרמזים מאיימת מאוד – בכל דבר הם מוצאים רמז לדחיה ולריחוק מצד ה' יתברך^ג.

ג. "ונפשי כעפר לכל תהיה". ה' לא מזעיף אליך את פניו, אך גם לא שולח לך כל הזמן רמזים שאתה מלך המשיח. זו אמנם פרשנות קיצונית, שרוב בני האדם לא יתפתו לה, אך מי שגאוותו מוליכה אותו נוטה לראות בכל דבר עידוד וחיוזוק לעליונותו ולצדקתו.